

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně Daniely Zemanové, soudce Zdeňka Kühna a soudkyně Michaely Bejčkové v právní věci žalobkyně: **S. G.**, zast. Mgr. Ing. Janem Procházkou, LL. M. Eur., advokátem se sídlem Nile House, Karolinská 654/2, Praha 8, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra ČR**, se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 27. 3. 2017, čj. OAM-10/LE-BE01-BE04-2017, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 25. 8. 2017, čj. 45 Az 7/2017-30,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e o d m í t á** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I. Předmět řízení

[1] Žalobkyně požádala o udělení mezinárodní ochrany dne 13. 1. 2017 poté, co jí Krajské ředitelství policie hl. m. Prahy, odbor cizinecké policie, oddělení pobytové kontroly, pátrání a eskort uložilo dne 10. 1. 2017 správní vyhoštění na dobu dvou let a dne 11. 1. 2017 rozhodlo o jejím zajištění za účelem správního vyhoštění. Ke své žádosti žalobkyně dne 17. 1. 2015 uvedla, že je rozvedená, má na Ukrajině dvě dospělé děti a je katolického vyznání. Na Ukrajině naposledy žila v Zakarpatské oblasti. Do České republiky přicestovala přes Polsko v roce 2007 a od té doby zde pobývá s výjimkou jedné návštěvy na Ukrajině v roce 2012 a v Rumunsku v roce 2013. Její zdravotní stav je dobrý. V roce 2012 se šla podívat na politický mítink Strany regionů V. Janukovyče, na kterém obdržela stranickou kartu a podpořila stranu příspěvkem ve výši 5 000 Kč, stejně jako ostatní přítomní. V následném pohovoru pak uvedla, že členkou strany nikdy nebyla, ani se v rámci této strany nijak neangažovala.

[2] Žalobkyně při pohovoru dále sdělila, že po sňatku přestoupila na víru manžela a stala se členkou Svědků Jehovových. Po rozvodu se však vrátila zpět ke katolické víře a bývalý manžel ji začal pronásledovat. V roce 2012 přicestoval do České republiky a zbil ji. Uvedla, že v České republice má přítele, státního příslušníka Ukrajiny. Žalobkyně by chtěla v České republice pracovat a finančně podporovat své rodiče, kteří žijí na Ukrajině. Při doplňujícím pohovoru uvedla, že v C. žijí její rodiče i bratr a dospělé děti s rodinami, ale u nich nemohla bydlet trvale, žijí ve stísněných prostorech. Ve stejném městě žije také její bývalý manžel, s nímž se v roce 1997 rozvedla, a který jí vždy, když se po rozvodu potkali, zbil. Uvedla, že ačkoli nejsou v kontaktu, manžel ji stále pronásleduje. Přibližně v roce 2009 ji manžel vyhledal v České republice a napadl ji, při jiném setkání jí vyhrožoval smrtí. Žalobkyně se z tohoto důvodu obává návratu na Ukrajinu. Uvedla, že tyto útoky nikdy nehlásila na policii, a to i přesto, že se státními orgány nikdy neměla žádné problémy. Její bývalý manžel je bohatý obchodník a domnívá

se, že by policii podplatil. Žalobkyně v České republice žije se svým dlouholetým přítelem ve společné domácnosti, chce zde zůstat a pracovat; z toho důvodu zde také pobývala nelegálně a opatřila si falešný rumunský pas. Dne 14. 3. 2017 se žalobkyně seznámila s podklady rozhodnutí ve věci mezinárodní ochrany a vyjádřila se k nim tak, že k nim nechce nic doplnit, a že pouze žádá, aby mohla v České republice zůstat, žít se vlastní prací a platit povinné odvody.

[3] O žádosti žalobkyně o mezinárodní ochranu rozhodl žalovaný rozhodnutím ze dne 27. 3. 2017, čj. OAM-10/LE-BE01-BE04-2017, tak, že se mezinárodní ochrana podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona o azylu neuděluje.

[4] Proti rozhodnutí žalovaného podala žalobkyně žalobu ke krajskému soudu, který ji rozsudkem ze dne 25. 8. 2017, čj. 45 Az 7/2017-30, zamítl. V žalobě žalobkyně v obecné rovině poukázala na porušení ustanovení správního řádu, § 12, § 14 a § 14a zákona o azylu. Namítala přitom nesprávné posouzení otázky *nebezpečí vážné újmy* a také *důvodů zvláštního zřetele hodných* ve smyslu § 14 zákona o azylu.

II. Shrnutí kasační stížnosti

[5] Žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) napadla rozsudek krajského soudu kasační stížností, ve které namítá důvody dle § 103 odst. 1 písm. b) a d) s. ř. s. Stěžovatelka v obecné rovině uvádí, že žalovaný porušil § 12, § 14 a § 14a zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (zákon o azylu), § 2, § 3 a § 68 odst. 3 správního řádu ve spojení s čl. 4 směrnice Evropského parlamentu a Rady č. 2011/95/EU ze dne 13. 12. 2011 („kvalifikační směrnice“). Uvádí, že není povinností žadatele o azyl, aby pronásledování své osoby prokazoval jinými důkazními prostředky než vlastní věrohodnou výpovědí. Stěžovatelka zdůraznila, že je na žadateli, aby na důkazy upozornil a aby správnímu orgánu poskytl nezbytnou součinnost, zatímco správní orgán musí prokázat či vyvrátit pravdivost žadatelových tvrzení, a to buď zcela nevyvratitelně zjištěním přesných okolností vážících se na tvrzení žadatele, anebo alespoň s takovou mírou pravděpodobnosti, která nevyvolává zásadní pochybnosti o správnosti úsudku správního orgánu. Žalovaný dle stěžovatelky nezohlednil všechny azylově relevantní skutečnosti, které stěžovatelka tvrdila, ani k nim neprovedl žádné důkazy. V důsledku toho žalovaný nesprávně aplikoval § 12, § 14 a § 14a zákona o azylu a porušil tím povinnost eurokonformního výkladu.

[6] Stěžovatelka nesouhlasí s hodnocením své výpovědi před správním orgánem tak, jak ji provedl krajský soud v odůvodnění napadeného rozsudku. K závěru krajského soudu ohledně nevěrohodnosti její výpovědi stěžovatelka uvádí, že soud svůj závěr opřel pouze o dílčí rozpory, nikoliv o podstatu výpovědi. Soud z důvodu absence některých informací dovodil, že její azylový příběh je nevěrohodný. V této souvislosti stěžovatelka upozorňuje, že se neorientuje v českém právním řádu, tj. neví, které skutečnosti jsou azylově relevantní a které bylo tudíž nutné sdělit žalovanému. Poukazuje na vyhledávací povinnost žalovaného, který disponuje odbornou a informační převahou a je tedy jeho povinností se účastníka řízení dotázat na všechny azylově relevantní skutečnosti. Teprve na základě takových skutečností a komplexního zhodnocení situace, je možné rozhodnout o důvodnosti příslušné žádosti.

III. Právní hodnocení Nejvyššího správního soudu

[7] Nejvyšší správní soud nejprve posoudil, zda kasační stížnost splňuje formální náležitosti, a shledal, že stížnost byla podána včas, jde o rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost přípustná, a stěžovatel je v řízení zastoupen advokátem. Ve věcech mezinárodní ochrany se NSS po posouzení přípustnosti kasační stížnosti zabývá otázkou, zda stížnost svým významem

pokračování

podstatně přesahuje zájmy stěžovatele ve smyslu § 104a s. ř. s. Není-li tomu tak, kasační stížnost odmítne pro nepřijatelnost.

[8] Institut nepřijatelnosti a jeho dopady do soudního řízení správního NSS podrobně vyložil v usnesení ze dne 26. 4. 2006, čj. 1 Azs 13/2006-39, v němž interpretoval neurčitý právní pojem „*přesah vlastních zájmů stěžovatele*“. O přijatelnou kasační stížnost se dle citovaného usnesení může jednat v následujících typových případech: (1) kasační stížnost se dotýká právních otázek, které NSS dosud vůbec či plně neřešil nebo (2) právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně, anebo (3) je potřeba učinit judikaturní odklon. Kasační stížnost je také přijatelná, (4) pokud je v napadeném rozhodnutí krajského soudu zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele.

[9] NSS předně uvádí, že krajský soud přehledně popsal rozhodný skutkový stav a s žalobními námitkami stěžovatelky se řádně, dostatečně a srozumitelně vypořádal. Napadený rozsudek splňuje veškeré požadavky kladené judikaturou na přezkoumatelnost rozhodnutí (viz např. rozsudek NSS ze dne 18. 10. 2005, čj. 1 Afs 135/2004-73).

[10] Námitka stěžovatelky se týká primárně způsobu zjišťování skutkového stavu v řízení před správním orgánem s tím, že žalovaný nezohlednil konkrétní skutkové okolnosti jejího případu. Dále poukazuje na způsob hodnocení její výpovědi krajským soudem, který dospěl k závěru o její nevěrohodnosti. Namítá, že soud svůj závěr opřel pouze o dílčí rozpory, nikoliv o podstatu výpovědi.

[11] NSS ověřil, že žalovaný vycházel z výpovědi stěžovatelky. Přestože vyslovil pochybnosti, zda její tvrzení o násilných incidentech s bývalým manželem nejsou účelová, následně se jimi zabýval a posoudil jejich důvodnost. Žalovaný vycházel z informací z Cizineckého informačního systému, závazného stanoviska k vycestování ze dne 10. 1. 2017, Informace MZV ze dne 3. 6. 2016, Informace OAMP Ukrajina Domácí násilí ze dne 13. 2. 2017, Informace Úřadu Vysokého komisaře OSN pro uprchlíky (UNHCR), září 2015 – Posouzení mezinárodní ochrany v souvislosti s vývojem na Ukrajině – aktualizace č. 3, zprávy Vysokého komisaře OSN pro lidská práva o stavu lidských práv na Ukrajině (za období od 16. 11. 2015 do 15. 12. 2016) ze dne 3. 3. 2016, z výroční zprávy Human Rights Watch 2017 – Ukrajina ze dne 12. 1. 2017, zprávy Freedom House, Ukrajina ze dne 27. 1. 2016, výroční zprávy Amnesty International 2017 – Ukrajina ze dne 22. 2. 2017, zprávy MZ USA o dodržování lidských práv na Ukrajině za rok 2015 ze dne 13. 4. 2016, a z Informace MV Velké Británie, Ukrajina. Žalovaný zohlednil všechny azylově relevantní skutečnosti týkající se stěžovatelky – posoudil její výpověď ohledně obavy z násilí manžela, případnou spojitost s režimem, resp. stranou V. Janukovyče, i celkovou bezpečnostní situaci na Ukrajině, a to z hlediska všech forem mezinárodní ochrany. Tyto skutečnosti posoudil podle dostatečně objektivních a nezávislých zdrojů informací.

[12] Krajský soud v napadeném rozsudku též poukázal na nevěrohodnost příběhu stěžovatelky, a to zejména s ohledem na řízení o správním vyhoštění, ve kterém stěžovatelka o žádných problémech s manželem nehovořila a naopak uvedla, že jí v návratu do vlasti nic nebrání. NSS však ověřil, že krajský soud se i přes toto hodnocení námitkami stěžovatelky podrobně zabýval, včetně případné aplikace § 14a zákona o azylu s ohledem na její obavy z manžela (pro případ, že by její výpověď nebyla účelová), tj. posoudil postavení obětí domácího násilí a poukázal na možnost stěžovatelky obrátit se na státní orgány, které nevyužila (k tomu viz str. 5 a 6 napadeného rozsudku).

[13] NSS ke shora uvedenému dodává, že strach stěžovatelky z manžela má povahu obavy z útoku ze strany soukromoprávního subjektu. Otázka existence důvodné obavy z pronásledování ze strany soukromých osob byla v judikatuře NSS již řešena (viz rozsudek NSS ze dne 31. 10. 2003, čj. 4 Azs 23/2003-65); nejedná se tedy o novou právní otázku, která by odůvodňovala přijatelnost této kasační stížnosti, a krajský soud se nedopustil ani žádného zásadního pochybení při výkladu hmotného či procesního práva. V případě hrozícího útoku ze strany soukromých subjektů, je relevantní otázka možnosti využití prostředků ochrany států (k tomu viz rozsudky NSS ze dne 27. 8. 2003, čj. 4 Azs 5/2003-51, a ze dne 10. 3. 2004, čj. 3 Azs 22/2004-48); ty stěžovatelka v dané věci prokazatelně nevyužila (viz obdobně rozhodnutí NSS ze dne 16. 9. 2008, čj. 3 Azs 48/2008-57; ze dne 30. 9. 2008, čj. 5 Azs 66/2008-70; a ze dne 31. 10. 2008, čj. 5 Azs 50/2008-62). Pro úplnost pak NSS odkazuje na rozsudek NSS ze dne 5. 5. 2004, sp. zn. 2 Azs 15/2004, ve kterém dospěl k závěru, že za pronásledování nelze považovat „*nesbody stěžovatele s příbuznými z náboženských důvodů, o kterých státní úřady vůbec nevěděly.*“

IV. Závěr a náklady řízení

[14] NSS neshledal důvod pro přijetí kasační stížnosti k věcnému projednání, neboť svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatelky. Situace stěžovatelky a jí vznesené námítky nepřináší žádnou novou právní otázku, kterou NSS dosud neřešil, či potřebu se od dříve přijatého řešení odchýlit, anebo otázku, kterou NSS řešil v rámci jednotlivých senátů odlišně. Nedošlo ani k žádnému natolik zásadnímu pochybení, které by mohlo mít dopad do právního postavení stěžovatele. NSS proto odmítl kasační stížnost podle § 104a s. ř. s. jako nepřijatelnou.

[15] Výrok o náhradě nákladů řízení se při odmítnutí kasační stížnosti opírá o § 60 odst. 3 větu první s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s., podle nichž žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, byla-li kasační stížnost odmítnuta.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 8. listopadu 2017

Daniela Zemanová
předsedkyně senátu